

NIECODZIENNIK

BOCHEŃSKI

MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI

WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL

NR 10 [12] PAŹDZIERNIK 2022

EGZEMPLARZ ELEKTRONICZNY

BEZPŁATNY

Widonet

W NUMERZE:

SŁOWNIK POJĘĆ [NIE]OCZYWISTYCH: FASYZM	2
NUMIZMATYKA: PLAN EMISYJNY NBP NA ROK 2023	4
DR WŁADYSŁAW KRUPA	5
DRAPIEŹNIKI RABY: JAŻ	6
PARKINGI PODZIEMNE: BOCHNIO NIE BÓJ SIĘ ZANURZYĆ W GŁĄB ZIEMI	7
CZY BĘDZIE MONETA DLA BOCHNI?	8
CZY MOTOMYSZY Z MARSA WYSADZIŁY NORD STREAM?	9
ZIOŁA I OWOCE: BORÓWKA BRUSZWICA	10
BOCHEŃSKI KĄCIK SPORTOWY	11
GODNE POLECENIA / KRZYŻÓWKA	13
ROK ZA NAMI! – CO PRZED NAMI?	14

SŁOWNIK POJĘĆ [NIE]OCZYWISTYCH FASZYZM

Kiedy na końcu Września zastanawiałem się, jaki temat poruszyć w październikowym artykule, jak z nieba spadł mi temat wyborów we Włoszech. Nie ukrywam, że wygrana Giorgii Meloni zaskoczyła mnie nieco i choć osobiście widzę to jako zwrot europejskiej polityki w dobrą stronę, to faktyczne działania jakie podejmie wciąż pozostają pod znakiem zapytania, co w połączeniu z moją naturalną nieufnością do polityków wszelakiej maści powoduje, że wolę ograniczyć się do raczej wstrzemięźliwego entuzjazmu.

Nie zamierzam się jednak rozpisywać na temat bieżącej polityki – wolę zająć się tą z lat minionych. Jak wiemy *Historia est magistra vitae* i patrząc na historię, możemy się bardzo wiele dowiedzieć na temat nie tylko teraźniejszości, ale również przyszłości. Dlaczego w takim razie do tego nawiązuję? Ponieważ, jak szło się spodziewać, wygrana prawicy we Włoszech spowodowała falę bluzgów z lewej strony sceny politycznej, a także porównań do włoskiego ruchu faszystowskiego z pierwszej połowy minionego wieku – uznałem zatem, że jest to najlepszy moment na rozprawienie się w końcu z kwestią tego nieszczęśliwego ruchu politycznego, którego jak zdaje się, nikt dzisiaj nie potrafi zdefiniować.

Na sam początek, żeby rozwiać wszelkie wątpliwości, zaznaczę to samo, co pisałem w pierwszych numerach *Niecodziennika* – **Nie jestem faszystą**. Nie popieram tego ruchu i nie zgadzam się z jego fundamentalnymi założeniami – poruszam ten temat nie dlatego, że chcę promować myśl faszystowską, ale dlatego że wierzę, iż najistotniejszym przy próbie ustrzeżenia się przed wprowadzeniem jakiegokolwiek ideologii, jest zrozumienie jej fundamentów po to, aby wiedzieć czego się wystrzegać. Nie sądzę, żeby ta deklaracja wystarczyła wiadomym podejrzanym, ale z drugiej strony niewiele jest działań czy słów, które by im *wystarczyły*, toteż wolę zarzuty tych Państwa zwyczajnie zignorować.

Kolejną kwestią jest to, że raczej nie dam rady zmieścić całego tego tematu na dwóch stronach – szczególnie biorąc pod uwagę, że sam wstęp zajął mi już połowę pierwszej, za co serdecznie przepraszam – dlatego najprawdopodobniej możecie się Państwo spodziewać dwóch – trzech artykułów na ten temat. Jest tutaj dużo ważnych informacji, a temat jest moim zdaniem bardzo istotny z przyczyn, które podawałem akapit wyżej. Zaznaczę przy okazji również, że niniejsze teksty

bynajmniej nie będą miały charakteru pracy historycznej, a jedynie pobieżnej kompilacji wiadomości już dostępnych publicznie – po raz kolejny nawiążę do kanału TIKhistory na YouTube – facet wykonuje fenomenalną robotę, jeśli chodzi o historię ideologii, polityki, gospodarki i działań wojennych okresu międzywojennego i samej II Wojny Światowej, podpierając wszystko obszerną bibliografią, w której znajdują się źródła pochodzące chyba z każdej strony konfliktu. Ja staram się jedynie spopularyzować wiedzę na ten temat.

Przechodząc jednak do *meritum* – czym był ruch faszystowski we Włoszech? Pozwolę sobie zacząć od zaznaczenia czym *nie był* – a nie był on niemieckim, etniczno-rasowym kolektywizmem, tj. Narodowym Socjalizmem, potocznie zwanym Nazizmem. Po wojnie te dwa terminy zlały się w jedno, niewątpliwie po części za sprawą Sowietów, którzy notorycznie nazywali Nazistów „Faszystami”, doprowadzając do rozmycia się definicji i stworzenia skądinąd enigmatycznego terminu „Faszyzmu”, oznaczającego w praktyce defilady w wojskowych mundurach, totalitaryzm, masowe mordy i salut rzymski. Jeśli zapytać natomiast o ideologiczne podstawy tych dwóch ruchów, najczęściej spotkamy się ze stwierdzeniem „antysemityzm”.

Co gorsze, słuchając narracji współczesnej lewicy, dowiedzieć się można, że faszyzm opowiadał się również za... wolnością słowa, wolnym rynkiem, cywilnym dostępem do broni, brakiem regulacji państwowych i paroma innymi kwiatkami, od których każdego szanującego się historyka chyba głowa już zaczyna boleć. Ale po kolei.

Na początku zajmijmy się tematem antysemityzmu – w końcu nienawiść do Żydów była tym, co jednoczyło ruch nazistowski i faszystowski, prawda?

Otóż... nie do końca. Okazuje się, że do włoskiej partii faszystowskiej należało około 10.000 Żydów. Jedną z członków tej partii była Margherita Sarfatti – Żydówka, feministka, a także kochanka Mussoliniego w latach 1911-1938. Chociaż we Włoszech faktycznie miało miejsce prześladowanie ludności żydowskiej, to historycy zwracają uwagę, że głównym powodem tego były naciski Hitlera na Włochy – Mussoliniemu zależało na sojuszu z Niemcami, a represje były swojego rodzaju ceną, jaką musiał za ów sojusz zapłacić. Bardzo ważnym jest również zaznaczenie, że prawa na bazie których dochodziło do owych represji, były prawami opartymi na bazie religii – a nie rasy. To pozwoliło dużej ilości ludzi ustrzec się przed reperkusjami poprzez przystąpienie do chrztu – co rzecz jasna wciąż nie usprawiedliwia tych reperkusji, ale stawia Włochy w znacznie innym świetle

SKŁAD REDAKCJI: EDYTA MARSZALEK-WOJCIECHOWSKA – REDAKTOR NACZELNA • KACPER GŁÓD • RADOSŁAW MACOŃ
EWA PIWOWARCZYK-PRYSAK • KONRAD PIWOWARCZYK • BOHDAN PRYSAK

WYDAWCA: WYDAWNICTWO AMETHYST • 32-700 POGWIZDÓW 216 • **DRUK:** PASAŻ SP. Z O.O. • 30-363 KRAKÓW, RYDLÓWKA 2

E-MAIL: NIECODZIENNIKBOCHENSKI@GMAIL.COM • TEL. 512-450-230 • WWW.NIECODZIENNIKBOCHENSKI.PL

niż niemieckich pseudo-naukowców, decydujących o czymś życiu i śmierci na podstawie krzywizny nosa (praktyka, która – nie wiem, czy Państwo wiedzą – miała swoje korzenie w Cesarstwie Niemieckim, na długo przed rozpoczęciem I – tak, *pierwszej* – Wojny Światowej).

Sam zarzut odnośnie masowych mordów jest również poniekąd nietrafiony – według Farrella, w latach 1922-1940, aresztowanych przez państwo faszystowskie zostało 12.310 przeciwników politycznych, z czego jedynie na garstce przeprowadzono karę śmierci, głównie na ludziach planujących zamachy na samego Mussoliniego. Warto porównać to do 40 *milionów* ludzi, zamordowanych przez nazistowskie Niemcy w latach 1933-1945, czy chociażby *ca* 680.000 ofiar stalinowskich czystek z lat 1937-1938. Pomimo tego, na działania komunistów – w tym w naszym własnym parlamencie – jest w społeczeństwie ciche przyzwolenie, zaś na samo publiczne *wspomnienie* Faszyzmu, ludzie dostają zbiorczej apopleksji. Zastanawiające.

Kolejna rzecz, którą Faszyzm *nie jest*, to enigmatyczna, wewnętrznie niespójna ideologia, która oznacza jednocześnie mordercze państwo totalitarne, trzymające społeczeństwo pod butem, a zarazem raj wolnorynkowców, którzy mogą z jednej strony prowadzić dowolną działalność gospodarczą bez żadnej ingerencji owego państwa, a z drugiej na to państwo notorycznie psioczyć – pamiętajcie Państwo, reżimy totalitarne XX wieku są doskonale znane z wolności słowa, przynajmniej według współczesnej lewicy.

Na temat ideologii faszystowskiej zostało napisanych mnóstwo książek – przede wszystkim przez samych przedwojennych faszystów, którzy otwarcie pisali o swoich poglądach. Niestety, ludzie którzy najgłośniejszą ideologię krytykują, najprawdopodobniej w życiu do powyższych tekstów nie sięgnęli – chyba ze strachu przed tym, że podobnie jak w twórczości H.P. Lovecrafta, samo spojrzenie na przekłety tekst faszystowskiego *Necronomiconu* doprowadzi czytającego do obłędu, zmuszając go do założenia wojskowego munduru i koalicyjki i wykonując salut rzymski, wyjścia na ulicę w celu domagania się natychmiastowego ponownego otwarcia obozów w Oświęcimiu czy Majdanku. Na szczęście są jeszcze ludzie, którzy z powodu odwagi – czy też może właśnie szaleństwa – pozwalają sobie na zagłębienie się w odmęty tych książek zakazanych – i to ich praca pozwala najlepiej rozkodować to, co czarnym i brunatnym koszulom chodziło po głowie w przerwach pomiędzy defiladami. Nie jest to bynajmniej obraz piękny ani nawet zabawny – szczególnie biorąc pod uwagę skalę tragedii, do jakiej doprowadzili – niemniej jednak jest to kwestia absolutnie konieczna, jeśli – jak już zaznaczyłem – chcemy kiedykolwiek zostawić ideologiczne plagi XX wieku za sobą.

Zanim jednak zagłębimy się w szczegóły, jest jeden podstawowy cytat, który jasno zdradza fundamentalne

założenie ideologii faszystowskiej – cytując samego Duce:

**WSZYSTKO W PAŃSTWIE, NIC POZA PAŃSTWEM,
NIC PRZECIWIW PAŃSTWU.**

To jedno hasło w skrócie podsumowuje podstawowy element Faszyzmu – czyli *etatyzm*. Z francuskiego *l'Étatisme*, od *l'État – Państwo*, etatyzm, jak mówi encyklopedia powszechna, jest to nurt zakładający ingerencję państwa w gospodarkę, a także podporządkowujący interesy jednostkowe i grupowe interesom państwa.

Tłumacząc na polski, jest to koncepcja polityczna, w myśli której interes państwa jest kwestią nadrzędną, stojącą ponad interesem jednostki oraz jakiegokolwiek innego ugrupowania, a także system ekonomiczny, w którym państwo jest jednym z, bądź *jedynym* podmiotem gospodarczym na rynku.

Mówiąc w skrócie, podstawowym elementem Faszyzmu jest próba podporządkowania życia obywateli pod kontrolę aparatu państwowego – włączając w to gospodarkę i życie prywatne. [CDN]

Zdaję sobie sprawę, że w tym wydaniu *Słownika* było może mało konkretów – albo może wręcz przeciwnie, więcej niż zazwyczaj? – ale zrobienie powyższego wstępu uznałem za kwestię istotną, a ilość dostępnych stron w naszym czasopiśmie jest niestety – niektórzy może powiedzą, że na szczęście – ograniczona, toteż w tym miejscu pozwolę sobie wstawić przerywnik i obiecać, że w numerze listopadowym znajdzie się miejsce na więcej konkretów. *Znacznie* więcej.

K. P.

www.archi-projekt.pl

ARCHI

PROJEKT

BOCHNIA, UL. KAZIMIERZA WIELKIEGO 11

b i u r o

P R O J E K T O W E

NUMIZMATYKA

HOBBY CZY DOBRA INWESTYCJA?

Cz. XI – PLAN EMISYJNY NBP NA ROK 2023

Witam Szanownych Kolegów „pozytywnie zakręconych”.

Dzisiaj chciałbym przedstawić plan emisyjny monet na rok 2023.

Przedstawia się on następująco:

	TEMAT	Wartosc	Próba	Wymiary	Masa	Stempel	Nakład	Data emisji
1,	160. rocznica Powstania Styczniowego	200	Ag 999	Ø27,00	15,50	lustrzany	1200	styczen
		20	Ag 999	Ø38,61	28,28	lustrzany	10000	
2,	Skarby Stanisława Augusta – Stanisław Leszczyński	500	Au 900	Ø45,00	62,20	zwykły	600	styczen
		50	Ag 999	Ø45,00	62,20	zwykły	6000	
3,	Mikołaj Kopernik (temat indywidualny)	20	banknot kolekcjonerski				100000	luty
		50	Ag 999	Ø45,00	62,20	zwykły wysoki relief/bursztyn	7000	
4,	Wykłeci przez komunistów żołnierze niezłomni – Józef Kuras „Ogień” (kontynuacja serii)	10	Ag 999	Ø32,00	14,14	lustrzany tampondruk	10000	marzec
5,	Stanisław Wójcickowski	10	Ag 999	Ø32,00	14,14	lustrzany	10000	kwiecień
6,	80. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim (temat indywidualny)	200	Au 900	Ø27,00	15,50	lustrzany	1200	kwiecień
		10	Ag 999	Ø32,00	14,14	lustrzany	10000	
7,	Odkryj Polskę – Przekop Merzei Wisłanej (kontynuacja serii)	5	bimetal	Ø24,00	6,54	zwykły	1000000	maj
8,	WPolskie wierze – Polska rodzina (inauguracja serii)	10	Ag 999	Ø32,00	14,14	lustrzany druk UV	10000	maj
9,	Polskie banknoty obiegowe – banknot o nominale 10 zł	10	Ag 999	50,00 x 25,00	31,10	lustrzany druk UV	1500	czerwiec
10,	Wykłeci przez komunistów żołnierze niezłomni – Stanisław Sojczyński „Warszyc” (kontynuacja serii)	10	Ag 925	Ø32,00	14,14	lustrzany tampondruk	10 000	lipiec
11,	Odsiecz wiedeńska (temat indywidualny)	100	Au 900	Ø21,00	8,00	lustrzany	1 200	wrzesień
		50	Ag 999	32,00 x 50,00	62,20	zwykły wysoki relief	6 000	
12,	Marsz Niepodległości (temat indywidualny)	10	Ag 925	Ø32,00	14,14	lustrzany druk UV	10 000	wrzesień
13,	Sowiecka agresja na Polskę – 17 IX 1939 r. (temat indywidualny)	10	Ag 925	Ø32,00	14,14	lustrzany	12 000	wrzesień
14,	Polskie Termpile – Warszawskie Termpile (kontynuacja serii)	20	Ag 925	Ø38,61	28,28	lustrzany	10 000	wrzesień
15,	500. rocznica urodzin Anny Jagiellonki (temat indywidualny)	50	Ag 999	Ø45,00	62,20	zwykły	7 000	październik
16,	Odkryj Polskę – Goskowo-Paradyż – pocysterski zespół klasztorny (kontynuacja serii)	5	bimetal	Ø24,00	6,54	zwykły	1 000 000	listopad
17,	Skarby Stanisława Augusta – August III Sas (kontynuacja serii)	500	Au 999,9	Ø45,00	62,20	zwykły	600	grudzień
		50	Ag 999	Ø45,00	62,20	zwykły	6 000	

W sumie NBP planuje wyemitować w 2023 roku:

- sześć monet złotych.
- czternaście monet srebrnych.
- dwie monety z metali nieszlachetnych (okolicznościowe monety o nominale 5 złotych).
- jeden banknot kolekcjonerski.

W planie, jak co roku, jest wiele ciekawych pozycji wartych zainteresowania. Niskie nakłady monet srebrnych i złotych zachęcają do zakupu takiej monety. Jednak ostatnio NBP znacznie podwyższył ceny emisyjne monet srebrnych, szczególnie monet o nominale 50 zł. Monety te do niedawna emitowane były w cenie 800-900 złotych.

Ostatnia moneta (XVI Międzynarodowy Kongres Numizmatyczny) została już wyceniona na 1500 zł.

Moim zdaniem NBP widząc, że srebrne monety o nominale 50 złotych cieszą się dużą popularnością i zaraz po emisji osiągają ceny o kilkaset złotych wyższe, kierując się chęcią dodatkowego zarobku, zwiększa ceny emisyjne tych monet. Prowadzi to jednak do tego, że monety o zawyżonej cenie emisyjnej zalegają w sklepie Kolekcjoner NBP długo. Przypominam, że taka sytuacja miała miejsce przy emisji srebrnego zestawu 1 grosz do 5 złotych. Wspomniana moneta 50 złotych jest do kupienia od ręki w powyższym sklepie i pewnie będzie tam dostępna dłuższy czas.

Również cena emisyjna banknotów znacznie wzrosła. Ostatnia emisja (20 zł Ochrona polskiej granicy wschodniej) sprzedawana była już po 130 złotych. Banknot ten również jest dostępny w sklepie Kolekcjoner NBP.

Na koniec chciałbym wspomnieć o inicjatywie Stowarzyszenia Cives Conscii, które wystąpiło do Prezesa NBP o wyemitowanie monety srebrnej z okazji 770 rocznicy lokacji miasta (z kaplicą Św. Kingi). Niestety proponowany temat nie spotkał się z akceptacją NBP i nie został umieszczony w planie emisyjnym na rok 2023.

Cives Conscii nie złożyło jednak broni i zbiera podpisy w sprawie poparcia dla emisji tej monety.

Popieram oczywiście i życzę, żeby inicjatywa uwieńczona została sukcesem.

B. P.

DR WŁADYSŁAW KRUPA

W 2011 roku Rada Miasta Bochnia, na wniosek kilku radnych, podjęła uchwałę o nadaniu bocheńskiemu stadionowi sportowemu imienia dr. Władysława Krupy¹. Jest to patron szczególnie. Nie tylko ze względu na swoje sportowe osiągnięcia, ale także bardzo odważną i skuteczną działalność lekarską i społeczną w trudnych, wojennych czasach.

Władysław Krupa urodził się w dniu 12 grudnia 1899 roku w Krakowie. Tam też ukończył szkołę powszechną i gimnazjum. Po zdaniu w 1917 roku egzaminu dojrzałości powołany został do armii austriackiej, skąd w 1918 roku przeszedł do formującego się wojska polskiego w stopniu podoficera a następnie podporucznika². Po zakończeniu działań wojennych zapisał się na Wydział Medyczny na Uniwersytecie Jagiellońskim. Mimo podjęcia niełatwego kierunku studiów, znalazł czas na intensywne uprawianie sportu i wraz z bratem Józefem występował w drużynie piłki nożnej Towarzystwa Sportowego „Wisła” (powstałego w 1906 r. wraz z Cracovią i Pogonią Lwów).

Władysław grał na pozycji pomocnika. Był on opisywany jako niezwykle szybki, wytrzymały i skoczny zawodnik obdarzony doskonałą techniką³. Szczególnie uznanie zyskał w sezonie 1923/1924. Władysławowi Krupie udało się nawet zadebiutować w reprezentacji Polski. Miało to miejsce 18 maja 1924 roku w Sztokholmie. Mecz został niestety przegrany przez naszą drużynę, ale Władysław został powołany do polskiej drużyny olimpijskiej na wyjazd na VIII olimpiadę do Paryża w 1924⁴. Miała ona dla polskich sportowców szczególne znaczenie, gdyż były to pierwsze igrzyska, na których Polacy mogli wystąpić reprezentując swój niepodległy już kraj. System rozgrywek był inny niż obecnie, po pierwszej przegranej reprezentacja odpadała z turnieju. Polska drużyna zmierzyła się z reprezentacją Węgier, lecz niestety przegrała w meczu 0:3. Krupa obserwował to spotkanie z ławki rezerwowych.

DRUŻYNA OLD-BOYÓW BKS, WŚRÓD NICH DR WŁADYSŁAW KRUPA.
ŹRÓDŁO: HISTORIAWISLY.PL, SKAN ZDJEKIA UDOSTĘPNIONY PORTALOWI PRZEZ J. PARUCHA

Władysław Krupa w pierwszoligowej „Wiśle” występował 49 razy, strzelając przy tym 13 bramek⁵. W 1927 roku zdobył Mistrzostwo Polski i Puchar Polski. Rok wcześniej uzyskał natomiast tytuł doktora wszech nauk lekarskich i rozpoczął pracę w Szpitalu św. Łazarza w Krakowie. Niedługo potem przeniósł się do Bochni, gdzie 15 października 1927 roku dostał posadę lekarza powiatowego⁶. Pracował także społecznie w Polskim Czerwonym Krzyżu i w Bocheńskim KS, jako jego wieloletni prezes. To właśnie on w 1930 roku doprowadził do połączenia działającego od kilku lat Towarzystwa Sportowego, w wyniku czego powstał Bocheński Klub Sportowy. Jego zasługą było uzyskanie terenu pod obecne boisko sportowe i korty tenisowe. Pracował także w Związku Oficerów Rezerwy, w Lidze Obrony Przeciwlotniczej oraz w Komitecie powodziowym⁷. Doktor Krupa był dobrze znany w całym powiecie, co pomogło mu wygrać wybory do Sejmu Rzeczypospolitej na kadencję 1935-1938.

Niedługo przed wybuchem wojny intensywnie pracował w PCK prowadząc szkolenia sanitarne młodzieży szkolnej, harcerzy i kobiet. We wrześniu 1939 roku dr Krupa ratował rannych mieszkańców Bochni, a następnie polskich żołnierzy przywożonych do bocheńskiego szpitala. Po wkroczeniu Niemców na teren Ziemi Bocheńskiej powstały obozy jenieckie dla

żołnierzy polskich w koszarach przy ul. Św. Leonarda i w zabudowaniach więziennych w Wiśniczu. Dr Krupa zorganizował wobec tego komitety, które pomagały jeńcom dostarczając im żywność, lekarstwa czy bieliznę. Poprzez swoją działalność lekarską podczas II wojny światowej uchronił od wywiezienia na roboty przymusowe do Niemiec wielu młodych ludzi. Jako jedyny lekarz w powiecie miał dostęp do aparatu rentgenowskiego i był uprawniony do rozpoznawania gruźlicy i wystawiania zaświadczeń o stanie zdrowia. Do zasług dr. Krupy włączyć należy również powołanie na terenie Bochni oddziału „Caritasu”, przyczynienie się do utworzenia szpitala polowego 12 pułku piechoty AK w Lipnicy i szczególnie heroiczne udzielanie pomocy rannym partyzantom. Gdy jesienią 1944 roku Niemcy skierowali do Bochni transporty wysiedlonych z Poznańskiego i Pomorza, a po upadku powstania w Warszawie transporty wysiedlonej ludności cywilnej dr Krupa zorganizował na stacji kolejowej w Bochni punkt sanitarno-wyżywieniowy. Przygotowywał też kwatery dla wysiedlonych na terenie Bochni i powiatu.

Po zakończeniu wojny, gdy nad Polską na dobre

zawisło nieuchronne widmo komunizmu, nie przyjął propozycji kandydowania do Sejmu. Pracował nadal jako lekarz, nie zapominając przy tym o swojej sportowej pasji. Został prezesem reaktywowanego Bocheńskiego KS. Funkcję tę pełnił do śmierci, będąc jednocześnie członkiem Zarządu TS „Wisła”. Sympatia do tego krakowskiego klubu nie przeszkodziła doktorowi w przyjaźni z innym znakomitym sportowcem, zawodnikiem Cracovii, a zarazem bocheńskim nauczycielem Janem Kotem. Władysław Krupa zmarł 22 marca 1969 roku i został pochowany na cmentarzu przy ulicy Orackiej w Bochni.

ALEKSANDER CEPAK

1. Dr Władysław Krupa – człowiek z charakterem... (online) <https://bksoldboy.com/2013/06/29/dr-wladyslaw-krupa-czlowiek-z-charakterem> [dostęp z 30.09.2022].
2. S. Kobiela, Z. Zięba, *Dr Władysław Krupa. Lekarz-posel-sportowiec-społecznik*, „Wiadomości Bocheńskie” wiosna 2002, nr 1 (53), s. 2.
3. Ibidem, s. 2.
4. Ibidem, s. 2.
5. Ibidem, s. 2.
6. Ibidem, s. 3.
7. Ibidem, s.3.

DRAPIEŻNIKI RABY

CZEŚĆ VI

JAŻ

Jaż, ryba mniej znana i stosunkowo rzadko spotykana w Rabie, z uwagi na to, że jest płochliwa i trudna do zaobserwowania w środowisku naturalnym. Jaż jest od kilkunastu lat systematycznie wpuszczany do rzeki podczas corocznych zarybień zgodnie z opracowanym operatem rybackim. Rok rocznie do Raby wpuszczanych jest kilka tysięcy młodych jazi które pomagają odbudować naturalną populację niegdyś powszechniej spotykaną w naturze.

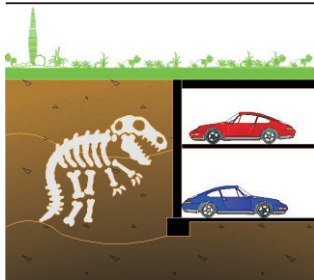
Jaż – *Leuciscus idus*, jest jednym z gatunków ryb z rodziny karpiovatych, żyjących w naszych wodach. Mimo, że jazie należą do średniej wielkości ryb, to są chętnie poławiane przez wędkarzy zarówno w rzekach jak i zbiornikach zaporowych czy jeziorach.

Młodsze osobniki żyją w stadach liczących kilka sztuk. Starsze jazie to samotniki. Największa populacja jazia w Europie to obszar od północnej części Alp, aż do Renu. Jazie można łowić także w niektórych częściach Azji. Jazie lubią przebywać także w zasolonej wodzie, szczególnie przy ujściach rzek.

Rekord Polski jazia to ryba o długości 82 cm i wadze 5,10 kg. Została złowiona w 1973 roku przez Jana Zbiegienia i jest to jeden z najstarszych rekordów notowanych w Polsce. Co ciekawe w 1990 roku Mirosław Królikowski złowił jazia o takiej samej wadze – 5,10 kg, jednak ryba była nieco krótsza, gdyż miała 78 cm długości.

Do najpopularniejszych przynęt spinningowych na jazie należą niewielkie woblerki przypominające np. owady. Mogą to być zarówno modele typu „hand made” jak i woblerki znanych na rynku producentów sprzętu wędkarskiego. Ponadto skutecznymi przynętami są niewielkie obrotówki, małe wahadłówki czy nawet twistery w naturalnych kolorach, podane na bardzo lekkich główkach.

PARKINGI PODZIEMNE

BOCHNIO NIE BÓJ SIĘ ZANURZYĆ W GŁĄB ZIEMI

CZĘŚĆ I – ROZWAŻANIA NA TEMAT LOKALIZACJI

Jedną z najgorszych rzeczy dla projektowania nowej inwestycji jest inwestycyjna mroczna triada.

- zła lokalizacja inwestycji,
- niechciana inwestycja,
- inwestycja źle zaprojektowana.

Te trzy rzeczy wystarczą, by zamienić życie w koszmar. Nasze wschodzące imperium jest pełne przykładów wspaniałych inwestycji więc jest z czego czerpać inspirację.

GDZIE SĄ POTRZEBNE MIEJSCA PARKINGOWE?

OSIEDLA? CENTRUM MIASTA?

Poszukajmy.

Osiedle Niepodległości jest dobrym przykładem na takie zapotrzebowanie – krążenie po uliczce Jakubowskiego i czatowanie na zwolnienie się miejsca lub wciskanie się w niedozwolonych miejscach, albo klasyka: wysiądźcie a ja pojedę poszukać miejsca parkingowego np. kilometr stąd. Kto tego nie przerabiał? a hardcore zaczyna się w ziemie.

Oczywiście można liczyć na to, że pomysły wielkich tego świata, co do zubożenia społeczeństw przyspieszą i że samochodów ubędzie, ale to zostawmy...

Świetna lokalizacja parkingu, to teren obok szkoły oraz miejsc istniejącego parkingu, do tego liczne bloki zamieszkiwane przez posiadaczy własnych ferrari, mogących być zainteresowani inwestycją.

JAK WIELKA MA BYĆ INWESTYCJA

– JAK WIELKA MOŻE BYĆ?

- jedno miejsce postojowe to minimum 2.3x5 m.;
- jedno miejsce postojowe dla niepełnosprawnej osoby np. minimum 3.6x5 m;
- na jeden poziom przypadnie około 40 miejsc + 2 miejsca dla niepełnosprawnych, czyli 42 miejsca.

SZACOWANIE MOŻLIWEGO KAPITAŁU

Jak pokazują czasy, lepszej inwestycji niż ziemia, grunt, nie ma, a miejsce w parkingu podziemnym jest rentowne, o ile można je zapisać w spadku, sprzedać, czy też wynajmować:

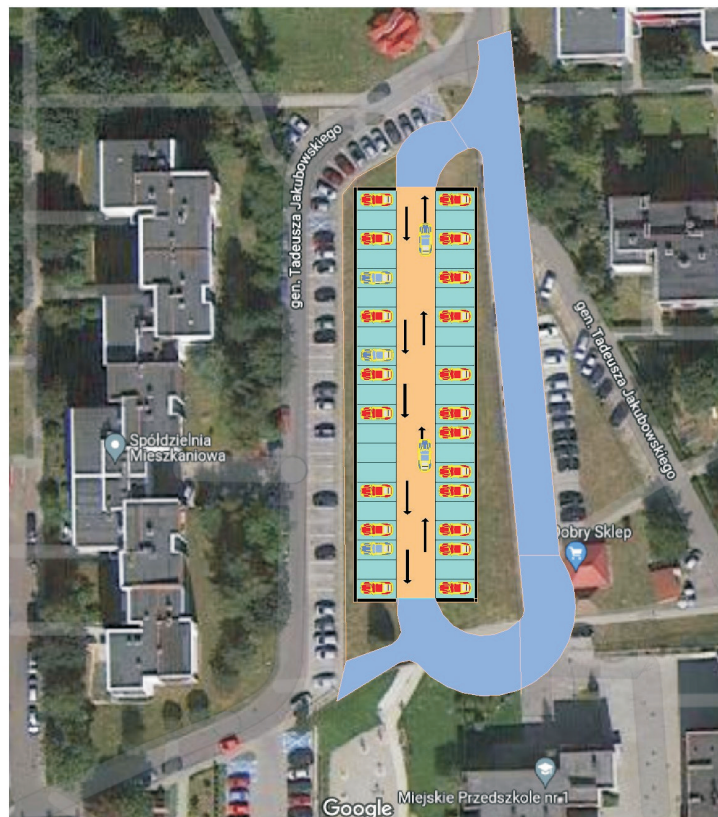
- zysk wynajmowania miejsca to około 200-400 zł miesięcznie;
- cena rynkowa miejsca postojowego w garażu podziemnym to od 20.000zł do 40.000 zł.

Możliwy kapitał w przypadku budowy 1 poziomu to 42x30.000 PLN = 1.260.000 zł.

Możliwy kapitał w przypadku budowy 2 poziomów 84x30.000 PLN= 2.520.000 zł.

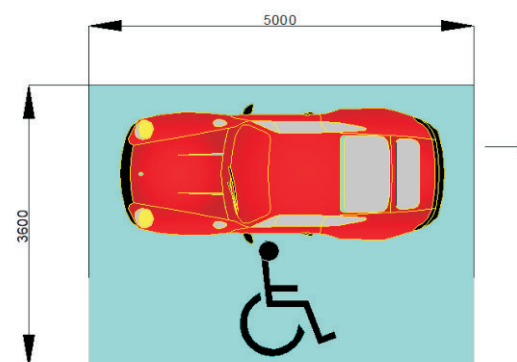
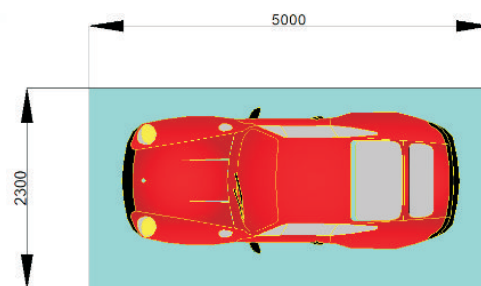
c.d.n.

TOMASZ WÓJCIK

PRZYKŁADOWA KONCEPCJA UL. JAKUBOWSKIEGO

PODZIĘKOWANIA ZA POMOC W RYSOWANIU DLA KUBY WÓJCIKA, UCZNIA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 7

CZY BĘDZIE MONETA DLA BOCHNI?

W pasjach, które realizujemy w naszym codziennym życiu, mają swój początek inicjatywy społeczne, a we wspólnej sprawie, ma początek niejedna współpraca dla dobra. Nie inaczej było z pomysłem wystąpienia przez Stowarzyszenie Cives Conscii do Narodowego Banku Polskiego z inicjatywą emisji w 2023 roku okolicznościowej monety z wizerunkiem Kaplicy Świętej Kingi znajdującej się w Kopalni Soli w Bochni. Moneta miałaby upamiętniać 770tą rocznicę lokacji Miasta Bochnia, które szczyty się tym, iż prawa miejskie posiada o 4 lata dłużej niż sam Królewski Kraków.

Na jednym ze spotkań członków i sympatyków Stowarzyszenia, pomysł ten został poddany przez naszego redakcyjnego Kolegę, który od początku istnienia *Niecodziennika Bocheńskiego*, dzieli się z Czytelnikami na jego łamach wiedzą o swojej pasji, którą jest numizmatyka. Ta zacna idea została oczywiście zaakceptowana i sprawa nabrała formalizacji. 14 kwietnia bieżącego roku Stowarzyszenie Cives Conscii wystąpiło z oficjalną prośbą do NBP o wyemitowanie wspomnianej monety w roku 2023. W odpowiedzi na prośbę, dostaliśmy pismo, iż sprawa zostanie rozważona podczas ustalania planu emisji monet okolicznościowych na rok 2023. Nie ukrywam, że mieliśmy nadzieję, iż moneta zostanie uwzględniona w tym planie. Z tym większym rozczarowaniem dostaliśmy finalnie dość lakoniczną odpowiedź od dyrektora departamentu emisyjno-skarbowego NBP, Pani Barbary Jaroszek, datowaną na 01.08.2022r., w której czytamy: „Dziękując za przekazanie inicjatywy uprzejmie informuję, że zgłoszony temat nie został włączony do ww planu.”

Po takim obrocie spraw mieliśmy dwie możliwości: zaakceptować decyzję i odpuścić temat lub powalczyć o zmianę decyzji. Ponieważ Członkowie Stowarzyszenia, to z natury wojownicy, którzy o dobrą sprawę gotowi są walczyć, postanowiliśmy (w myśl sienkiewiczowskich słów „Kupą tu waszmościowie, kupą!”) zwrócić się o pomoc do mieszkańców Bochni, samorządowców, Posłów i

Senatorów Ziemi Tarnowskiej oraz instytucji działających w mieście Bochnia (takich jak Kopalnia Soli w Bochni, Muzeum Fischera w Bochni, Miejski Dom Kultury w Bochni, Biblioteka Publiczna w Bochni, Stowarzyszenie Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej). Daliśmy sobie czas do połowy października, aby zebrać podpisy poparcia mieszkańców i turystów, którzy mogą podpisać się fizycznie na przygotowanym formularzu lub wirtualnie w utworzonej petycji online. Również do 15 października czekamy na ewentualne wsparcie od pozostałych, których prosiliśmy o pomoc. Na ten moment, a jest 6 dzień października, gdy piszę te słowa, dostaliśmy kopię listu poparcia od Dyrektora Muzeum Fischera, Pani Anetty Stachoń, która wystosowała list do Prezesa NBP, list poparcia dla naszej inicjatywy od Posła na Sejm RP, Pana Władysława Kosiniaka-Kamysza, a także e-mail z biura poselskiego Posła na Sejm RP, Pana Piotra Saka informujący, że zostaną podjęte działania na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 roku o wykonywaniu mandatu posła i senatora, a o treści interwencji poselskiej zostaniemy powiadomieni.

Mamy zatem jeszcze nieco ponad tydzień na skompletowanie list oraz listów poparcia i będziemy pisać odwołanie do Narodowego Banku Polskiego.

Czy będzie moneta okolicznościowa upamiętniająca 770tą rocznicę lokacji Miasta Bochnia?

To pytanie póki co pozostaje bez odpowiedzi, chociaż mocno wierzymy, że nasza walka przyniesie efekty. Z pewnością o finalnej decyzji będziemy informować Czytelników *Niecodziennika Bocheńskiego*, gdy tylko będziemy ją znać.

Trzymajcie kciuki i śledźcie ten temat w mediach społecznościowych Stowarzyszenia Cives Conscii oraz *Niecodziennika Bocheńskiego*. To jedna z tych bitew, w której zwycięstwo może być po obu stronach, wszak i NBP tylko zyska mając bocheńską monetę w swojej kolekcji.

EDYTA MARSZAŁEK-WOJCIECHOWSKA

GEO3D

Bocheńskie Usługi
GEODEZYJNE

- * Podziały , rozgraniczenia
- * Mapy do celów projektowych
- * Tyczenia budynków
- * Inwentaryzacje powykonawcze

ul. RÓŻANA 13

tel: 666 136 222 · 666 070 222

CZY MOTOMYSZY Z MARSA WYSADZIŁY NORD STREAM?

RADOSŁAW MACOŃ

Pierwsze informacje o wycieku z Nord Stream 1 i 2 pojawiły się w poniedziałek- 26.09.2022. W czwartek Szwedzi poinformowali o czwartym wycieku. Dania oszacowała, że rury gazociągu wyschną do niedzieli. Chociaż gazociągi Nord Stream obecnie nie działają, wciąż znajduje się w nich gaz, który prawdopodobnie będzie wydostawać się przez co najmniej tydzień.

Wyciek gazu z Nord Stream 2 u wybrzeży Bornholmu:

FOT: DUNSKIE DOWÓDZTWO OBRONNE

Ukraina, UE, USA i NATO z jednej strony, Rosja z drugiej, oskarżają się wzajemnie o sprawstwo sabotażu gazociągów Nord Stream 1 i 2. Tymczasem z uszkodzonych podmorskich rur ulotnił się metan w prawdopodobnie największym w historii wycieku tego gazu. Do uszkodzenia trzech z czterech nitek obydwu gazociągów doszło między 26 a 28 września 2022 w tzw. wyłącznych strefach ekonomicznych Danii i Szwecji. Szacunki dotyczące ilości gazu w uszkodzonych nitek wahają się. Duńczycy ocenili je nawet na ok. 780 mln metrów sześciennych, co miało poskutkować ulotnieniem do atmosfery między 200 tys., a 400 tys. ton metanu.

PAKT RIBBENTROP-MOŁOTOW 2 – NORD STEAM 2

Na pytanie, kto za tym „elementem wojny” stoi odpowiedział Radosław Sikorski swoim wpisem na twitterze pod w/w zdjęciem napisał: *Thank you, USA (Dziękujemy wam, USA)*. Natychmiast Rzecznik Departamentu Stanu USA Ned Price oświadczył, że „idea, że USA stały za wybuchami gazociągów Nord Stream, jest niedorzeczna i nie jest niczym więcej, niż funkcją rosyjskiej dezinformacji”.

W „Śniadaniu Rymanowskiego” w Polsat News i Interii, gościem był m.in. polityk Konfederacji, Sławomir Mentzen. Jednym z tematów było uszkodzenie dwóch nitek Nord Stream. Sławomir Mentzen skomentował to tak:

– *Jeżeli chodzi o rozeznanie sytuacji, to cała strategia rosyjska na zimę była taka, żeby odciąć Europę*

zachodnią od gazu, po to, żeby Europa zmarzła i swoimi siłami spróbowała nakłonić

Ukrainę do zakończenia tej wojny. W momencie, w którym nie ma Nord Streamu, to ten lewar znika, nie ma go. W tym momencie Rosjanie nie mają metody nacisku na Niemcy, bo gazu już i tak im nie dostarczają, bo w tych rurach już jest woda a nie gaz. Mentzen ocenił, że „gdyby to byli Rosjanie, to musieliby być idiotami”

– *To jest niesamowicie idiotyczny ruch, niszczący całą politykę rosyjską – co pokazuje, że to być może nie byli Rosjanie, wyjaśnił Mentzen.*

Oburzony tymi słowami był poseł PiS Bartosz Kownacki: *Pan wie, że jest też parę innych gazociągów z Rosji. Co pan opowiada? Prowadzicie tutaj politykę prorosyjską – grzmiał na antenie. W stronę Mentzena padło też stwierdzenie, że w ogóle „nie powinien być w studiu”.*

Nie obyło się też bez pretensji do prowadzącego rozmowę Wojciecha Dąbrowskiego: *Pan się godzi na to, żeby w studiu, mówił jawnie prorosyjskie hasła i w zasadzie nie ma reakcji na to – „dyscyplinował” dziennikarza polityk PiS.*

– *Dowodów na to, że to wysadzili Rosjanie jest mniej niż na to, że Amerykanie sobie World Trade Centre zniszczyli. Nie ma ani jednego dowodu w tym momencie, stąd można stawiać sobie hipotezy robocze, zwłaszcza jeżeli nie jest się dyplomatą. – mówił dalej Mentzen.*

– *Więc jeżeli, według mnie, nie zrobili tego ani Niemcy ani Rosjanie, bo Rosjanie, żeby odciąć ten gaz wystarczyło, że zakręcą kurek – nic więcej nie potrzebują – a w tym momencie gaz mogą przesłać do Niemiec tylko przez Polskę. – dodał.*

– *Płaciliby kary umowne, a tak nic nie będą płacić – padło w studiu.*

– *Wydaje mi się, że te kary umowne nie są w tym momencie największym zmartwieniem Putina, w związku z czym nie jest to według mnie faworyt do wysadzenia tego gazociągu. Nie zrobili tego Niemcy, nie zrobili tego Polacy, Amerykanie zaprzeczają, że oni to zrobili – mimo że trochę na tym korzystają, bo teraz Europa Zachodnia staje się skazana na LNG, które dostarczają Stany Zjednoczone i bardzo dużo na tym zarabiają, no ale oni zaprzeczają, więc to nie oni – stwierdził nie bez ironii polityk Konfederacji.*

– *Więc ja w tym momencie to osobiście stawiam na Motomyszy z Marsa – ironizował Mentzen.*

ZIOŁA I OWOCE

BORÓWKA BRUSZWICA

Borówka brusznica, zwana czerwoną jagodą (*Vaccinium vitis-idaea*), to krzewinka o owalnych, wiecznie zielonych liściach, białoróżowych kwiatkach przypominających delikatne dzwoneczki i owocach w postaci czerwonej jagody o białym miąższu i kwaśnym, cierpkawym smaku. Pochodzi z lasów Norwegii, Szwecji, Finlandii, Kanady, Rosji i terenów tundry na całej półkuli północnej. W Polsce rośnie w lasach iglastych, wśród wrzosowisk i zarośli, gdzie tworzy duże skupiska. Surowcem leczniczym są owoce i liście – te drugie zbiera się w okresie kwitnienia, czyli od maja do lipca, lub wczesną wiosną, gdy roślina znajduje się jeszcze pod śniegiem, a liście zachowują zielony kolor. Zebrane, po oczyszczeniu suszy się początkowo w temperaturze 30°C, a po przeschnięciu, podnosi się temperaturę do 60°C. Są one bez zapachu, mają smak gorzki, lekko cierpki, ściągający. Przechowuje się je w przewiewnych workach. Owoce natomiast należy zbierać w lipcu, i ponownie w październiku – suszy się je w miejscach ogrzewanych, rozłożone cienką warstwą i przechowuje w skrzyniach wyłożonych papierem. Jako surowiec zielarski wykorzystuje się dojrzałe owoce (*Fructus Vitis-idaeeae*) oraz żywo zielone liście (*Folium Vitis-idaeeae*). Zarówno jedne jak i drugie zawierają wiele takich samych składników biologicznie czynnych, z których najważniejsze to garbniki i kwasy organiczne (w liściach: kwas chinowy; w owocach: kwas jabłkowy i benzoesowy). Ponadto w liściach znajdują się flawonoidy i sole mineralne. Owoce zawierają różnego rodzaju związki, pozytywne w skutkach, przykładowo: antocyjany, cukry, pektyny oraz witaminy A, P i C. Borówkę brusznicę stosuje się w schorzeniach układu moczowego, m.in. w stanach zapalnych pęcherza moczowego i nerek, kamicy moczowej, ma ona działanie moczopędne, a także odkaża drogi moczowe, ograniczając rozwój stanu zapalnego w układzie moczowym. Wykazuje ona także działanie przeciwbiegunkowe, gdyż zawarte w niej garbniki działają silnie ściągająco na błony śluzowe układu pokarmowego, zmniejszając płynność stolca, a także bakteriobójczo na niektóre szczepy flory bakteryjnej żołądka i jelit, w tym na *Helicobacter Pylori*, odpowiedzialne za wrzody i stany zapalne układu pokarmowego. Owoce borówki brusznicy mogą się również okazać skuteczne w walce z otyłością, gdyż bogate w polifenole ekstrakty z owoców borówki brusznicy hamują lipazę trzustkową, wpływając na zmniejszenie trawienia tłuszczów, doprowadzając do ich zwiększonego wydalania w formie niezmienionej przez organizm. Dzięki temu mniejsza ilość wolnych kwasów tłuszczowych ulega bezpośrednio wchłonięciu do krwi, co powoduje zmniejszenie magazynowanej tkanki tłuszczowej. Arbutyna zawarta w liściach borówki brusznicy nie tylko pozytywnie wpływa na pracę układu moczowego, lecz także na skórę, gdyż rozjaśnia zmiany pigmentacyjne skóry.

Działanie depigmentacyjne arbutyny wynika z zahamowania przez nią syntezy melaniny – barwnika znajdującego się głównie w komórkach skóry właściwej oraz naskórka. Należy pamiętać że zbyt częste stosowanie naparów z liści brusznicy może prowadzić do objawów zatrucia, takich jak wymioty, pobudzenie, niedokrwistość hemolityczna i skurcze. Osoby mające problemy z pęcherzykiem żółciowym nie powinny spożywać owoców borówki i jej przetworów ani pić herbatek z jej liści w dużych ilościach.

SOK Z OWOCÓW BRUSZWICY

Przygotowanie:

Umyte, świeże owoce brusznicy lekko rozgnieść, zalać wodą do połowy masy, zasypać niewielką ilością cukru, przykryć i pozostawić na kilka godzin, a następnie całość gotować przez 10 minut i przelać przez sitko. Otrzymany sok można dosłodzić – z uwagi na wysoką zawartość cukru, będzie on działał również wzmacniająco i powlekająco przy kaszlu. Po przygotowaniu, należy sok zlać do butelek i poddać pasteryzacji.

DŻEM Z BRUSZWICY

Składniki:

1,5 kg owoców brusznicy, 0,5 kg cukru.

Przygotowanie:

Z cukru i 1 szklanki wody zrobić syrop, zagotować, dodać brusznicę i całość smażyć ok. 30 minut, aż masa wykaże tendencję do krzepnięcia. Gorący dżem przekładać do słoiczków i poddać pasteryzacji.

NALEWKA Z OWOCÓW BORÓWKI BRUSZWICY

Składniki:

1 kg dojrzałych, czerwonych owoców brusznicy, 1 l spirytusu 96%, 0,5 kg cukru, 1 l wody.

Przygotowanie:

Owoce brusznicy oczyścić, umyć i lekko pognieść. Włożyć do słoja i zalać spirytusem. Macerować w ciepłym miejscu, aż owoce wyblakną. Po tym czasie ugotować syrop cukrowy (z 0,5 kg cukru i 1 l wody), ostudzić i dolać do niego wyciąg spirytusowy z brusznicy. Przefiltrować i rozlać do butelek. Przechowywać przez rok w chłodnym, ciemnym miejscu. Nalewka ma jasnoczerwony kolor i kwaskowaty smak.

SOK Z LIŚCI BRUSZWICY

Przygotowanie:

Pół szklanki suchych, rozdrobnionych liści zalać 0,5 l wódki, następnie macerować przez 14 dni i przefiltrować.

STARA APTEKARA E. P.-P.

Bibliografia:

- H. Annuk, S. Hirno, E. Turi, M. Mikelsaar, E. Arak, T. Wadstrom: Effect on cell surface hydrophobicity and susceptibility of *Helicobacter pylori* to medicinal plant extracts, *FEMS Microbiology Letters* 172, 1999, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/10079525>
- G. J. McDougall, N. N. Kulkarni, D. Stewart: Berry polyphenols inhibit pancreatic lipase activity in vitro, *Food Chemistry* 115, 2009, <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S030881460801443X>
- A. K. Chakraborty, Y. Funasaka, M. Komoto, M. Ichihashi M: Effect of arbutin on melanogenic proteins in human melanocytes, *Pigment Cell Research*, 1998, Aug Vol. 11 (4), <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/971153>

BOCHEŃSKI KĄCIK SPORTOWY

POD REDAKCJĄ KACPRA GŁODA

PIŁKA NOŻNA

ŚWIETNY MIESIĄC BOCHEŃSKIEGO

Zawodnicy BKS Bochnia mogą zaliczyć wrzesień do bardzo udanych. Bocheński rozegrał w dziewiątym miesiącu roku 6 spotkań, w tym 4 ligowe. Drużyna prowadzona przez Wojciecha Tajdusia zdołała zwyciężyć we wszystkich meczach. Gracze z Bochni najpierw zaczęli od wygranej w Nowym Sączu z Dunajcem 2:0, później zaliczyli pierwsze domowe zwycięstwo w sezonie, pokonując Tuchówię 4:1, następnie w Mokrzkach ograli 3:1 Koronę Niedzieliska, a miesiąc ligowych zmagani zakończyli domowym triumfem nad Dunajcem Zakliczyn, wygrywając 4:1. BKS pnie się w górę tabeli małopolskiej wschodniej grupy V ligi, zajmując na ten moment piąte miejsce. Gracze Bocheńskiego zainaugurowali już październik bezbramkowym remisem z mocnym Sokołem Słupnice. Ponadto BKS zwyciężył w lokalnych rozgrywkach w ramach Pucharu Polski, wygrywając mecze z Orłem Cikowice oraz wielki finał z Błyskawicą, o czym więcej obok.

FUTSAL

BSF NIEPOKONANY U SIEBIE

Świetnie po awansie do Futsal Ekstraklasy prezentuje się też ekipa BSF ABJ Bochnia. Zespół Klaudiusza Hirscha zdołał zwyciężyć jak dotąd we wszystkich domowych meczach, przedłużając swoją niesamowitą serię. Bochnianie po zwycięstwie nad Legią, wygrali u siebie z Red Dragons Pniewy 3:0 oraz Clearex Chorzów 6:1. Nawet wysoka porażka z Constructem Lubawa nie zaburzyła bardzo dobrej postawy boiskowej beniaminka. Do tego wszystkiego BSF przywiózł z Białegostoku jeden punkt po remisie z Jagiellonią (3:3), choć drużyna z Bochni mogła ten mecz nawet wygrać. Bochnianie utracili jednak zwycięstwo w końcówce, ale i tak futsaliści z Solnego Miasta obejmują górne pozycje w ligowej tabeli. W październiku poza wymienionym już meczem z chorzowianami, BSF zagra z ekipami FC Toruń, Widzewem Łódź i Piastem Gliwice. To właśnie ta ostatnia wymieniona drużyna będzie stanowić największe wyzwanie dla zespołu BSF. Piast w chwili obecnej plasuje się na 3. pozycji, a przypomnijmy, że są to świeżo upieczeni Mistrzowie Polski!

PIŁKA NOŻNA

PUCHAR DLA BKS!

W drugiej połowie września na stadionie w Proszówkach odbył się mecz finałowy Okręgowego Pucharu Polski. W finale rozgrywek, podobnie jak w 2020 i 2021 zmierzyły się ze sobą ekipy proszowskiej Błyskawicy i Bocheńskiego KS. W tym roku BKS odegrał się za ubiegłą edycję, kiedy to przegrał po karnych. Piłkarze Bocheńskiego byli tego dnia skuteczniejsi od przeciwników, bo trafiali do siatki rywali aż pięciokrotnie. Świetnym ruchem okazało się wpuszczenie Klaudiusza Pacha, który ustrzelił w tym spotkaniu dublet. Wcześniej strzelali także Hubert Skocz oraz Mirosław Tabor, w końcówce bramkę dołożył Bartosz Tokarczyk. Dla gości bramki zdobył w 29. i 89. minucie Krzysztof Styra. Po ostatnim gwizdku odbyła się dekoracja zwycięzców oraz finalistów, w tym przekazanie pucharów oraz czeków. Bocheński będzie kontynuował pucharowe zmagania, awansując na szczebel wojewódzki. Kolejne mecze w Pucharze Polski już na wiosnę.

ZDJĘCIE: KRZYSZTOF FLESZ

ZDJĘCIE: QUBINHO PHOTOGRAPHY

TENIS

ANTONI KASPERSKI DRUŻYNOWYM MISTRZEM POLSKI!

Uczeń 1 LO w Bochni, Antoni Kasperski wywalczył wraz z kolegami z klubu „KS Błonia Kraków” złoty medal i tytuł Drużynowego Mistrza Polski U14 w tenisie. Zawody rangi mistrzowskiej odbyły się we wrześniu w Krakowie. Jest to już czwarty tytuł Mistrza Polski oraz siódmy medal Mistrzostw Polski w karierze młodego tenisisty. Ponadto zawodnik zdołał zdobyć też już pierwsze punkty w światowym rankingu ITF World Tennis Tour Juniors. 14-letni sportowiec mierzył się w międzynarodowych zawodach z tenisistami do lat 18!

PIŁKA RĘCZNA

RĘCZNI ROZPOCZĘLI NOWY SEZON

Od zwycięstwa rozgrywki II ligi w sezonie 2022/23 rozpoczęli piłkarze ręczni MOSiR Bochnia. Bochnianie pokonali UKS SMS Wybicki Kielce aż 39:30. Kolejną później MOSiR musiał jednak uznać wyższość innej drużyny ze stolicy województwa świętokrzyskiego - rezerw Vive Kielce, które odniosły w Bochni wysokie zwycięstwo wygrywając 40:28. Drużyna z Bochni jest w ostatnim czasie stale odmładzana, a do pierwszego składu wprowadzani są juniorzy. *Wprowadzamy młodych zawodników (juniorów, a nawet juniorów młodszych), którzy dostaną szansę gry i mamy nadzieję, że również rozwoju sportowego, bo taki jest cel –* powiedział Ryszard Tabor, trener Bochnian. W trzeciej kolejce MOSiR pauzuje, poza tym bochnianie zagrają w październiku cztery ligowe spotkania. Najbliższy mecz z Rokitnicą Zabrze już 8.10 o 18:00 w Hali Widowiskowo-Sportowej w Bochni.

KOSZYKÓWKA

KOSZYKARKI POWRÓCIŁY DO GRY

Po 179 dniach przerwy koszykarki Contimax MOSiR Bochnia powróciły do gry na ligowych parkietach. Zespół z Bochni wzmocniony został przez zawodniczki takie jak Alicja Grabska, Katarzyna Kocaj, Małgorzata Zuchora czy Natalia Lipińska. Drużyna prowadzona przez trenerski duet - Małgorzatę Misiuk i Tomasza Orlickiego, rozpoczęła sezon I ligi kobiet od zwycięstwa. Bochnianki ograły 83-58 zespół Dijo Maximum Kąty Wrocławskie. Mecz odbył się na wyjeździe, podobnie będzie z resztą w drugiej kolejce, gdzie zawodniczki wyruszą do Wrocławia, by zmierzyć się z rezerwami Ślęzy. Na mecz w Bochni kibice poczekać muszą zatem do trzeciej kolejki – 15 października o 18:00 koszykarki Contimaxu podejmą RMKS Xbest Rybnik. Mecz odbędzie się na Hali Widowiskowo-Sportowej w Bochni.

THEY ARE BILLIONS

„Jeśli w piekle zabraknie miejsca, martwi wyjdą na ziemię.”

– PASTOR „Down of the Dead”

Ludzkość nie że majstruje przy puszcze Pandory, ale łomem palnikiem próbuje ją otworzyć. Wszelkie maści badania nad bronią biologiczną czy nuklearnymi modyfikacjami genetycznymi wirusów wcześniej czy później wypadną z tej puszczy. I właśnie fabuła THEY ARE BILLIONS to świat apokalipsy w której coś wyszło z takiej puszczyki infekując ludzkość i zmieniając miliardy ludzi w krwiożercze zombie.

Nie boję się powiedzieć, że jest to najlepsza strategia typu RTS, wymagająca, wciągająca z kapitalnym rozwiązaniem systemem zapisu gry. Błąd jest nieodwracalny, tak jak w życiu. Nie ma *save* i *load*, lecz trzeba się pogodzić z konsekwencjami swoich decyzji.

TOMASZ WÓJCIK

KRZYŻÓWKA TEMATYCZNA – NUMIZMATYKA

1		2			3		4		5	14	6		7		11	8	1
							9										
10								10			11						
				12						13							15
14										15	16			17			
		5															
		18				19		20		21							
	22					23						8	24				25
	26	27		28							6	29					
30						31								32			
	13										33						2
											9		3				
34						35							36				
						7											

Poziomo:

- 1 Grosz ukraiński
- 6 Waluta Zjednoczonych Emiratów Arabskich
- 9 Jedno z państw gdzie walutą jest funt
- 10 Waluta Brazylii
- 11 Rodzaj białej broni
- 12 Przerwa w teatrze
- 14 Element łączący elementy stalowe
- 15 Rodzaj ciasta lub mięsa
- 18 Zdewastowany obiekt
- 21 Przeprowadziła akcję „Burza”
- 23 Model Seata
- 24 Gromadzi się na dnie płynu
- 26 Nie zoo i nie jawną
- 28 Gatunek piwa angielskiego
- 30 Słodki ziemniak
- 31 System nawigacyjny wspomagający lądowanie
- 32 Waluta Korei
- 33 Waluta Japonii
- 34 Dawna srebrna moneta bita w Europie
- 35 Dawna waluta Niemiec
- 36 Waluta USA

Pionowo:

- 1 Waluta Czech i Danii
- 2 Moneta używana w krajach Bliskiego Wschodu
- 3 Chińska jednostka monetarna
- 4 Jedna ze stron monety
- 5 Nowa metoda płatności
- 6 Podarunek
- 7 Waluta Indii
- 8 Nosze dla zmarłych
- 12 Gad mylony często z krokodylem
- 13 W filmie „Miś” narodziła się nowa.....
- 16 Narząd wzroku
- 17 Zachowanie wyrażające niezadowolenie
- 19 Brak wiary w istnienie Boga
- 20 W nim przechowywane monety
- 22 Polski skuter produkowany przez WFM
- 25 Waluta Jugosławii
- 27 Płaska wyspa koralowa
- 29 Waluta RPA
- 30 Tajlandzka waluta
- 32 Nazwa niektórych gatunków wielorybów

HASŁO:

(utworzą litery z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

B. P.

ROK ZA NAMI! – CO PRZED NAM?

Z CYKLU: SUBIEKTYWNYM OKIEM WOLNEGO CZŁOWIEKA

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 11 | LIPSIĄD 2022

ŚLOWEM WSTĘPU, CZYLI O CO CHODZI

Drogi Czytelniku,
Tymczasem w tym pierwszym wydaniu miesięcznika "Niedziennik Bocheński" i drugi miesiąc wydania. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

W tym pierwszym numerze chcemy zwrócić uwagę na kilka kwestii, które są dla nas ważne. Chcemy zwrócić uwagę na kilka kwestii, które są dla nas ważne. Chcemy zwrócić uwagę na kilka kwestii, które są dla nas ważne.

Tak więc jako Wydawca deklaruję, że nie będę...

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 12 | GRUDZIEŃ 2022

W tym grudniowym czasie, pełnym Nadziei i Radziei, życzymy Wam, Drodzy Czytelnicy, aby spełniły się wszystkie Wasze Dobre marzenia.

Zyczymy Wam w szczególności:

- ★ Zdrowia,
- ★ Wesołości,
- ★ Szczęścia,
- ★ Świata wolnego od pandemii,
- ★ Miłości, Miłdrości i Mocy.

Niech Światło w Waszych i Naszych sercach rozproszy smok trudnych czasów i niech rok 2022 przyniesie nam wszystkich powrotów do normalności.

Redakcja

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 1 | STYCZEŃ 2022

WITAMY W A.D. 2022

INFLACJA

POCHŁONEŻA KOLORY NA OKŁADKĘ

A TY?

Z CZEGO MUSISZ ZREZYGNOWAĆ?

NAPISZ DO NAS

NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI@GMAIL.COM

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 2 | LUTY 2022

PÓWRÓT DO NORMALNOŚCI
DR SŁAWOMIR MENTZEN

Wieloletnie oczekiwanie na koniec pandemii, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny.

Wieloletnie oczekiwanie na koniec pandemii, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny.

Wieloletnie oczekiwanie na koniec pandemii, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny, na powrót do normalności, na życie w sposób normalny.

Drodzy Czytelnicy,
Trzymacie w ręku jubileuszowe, dwunaste wydanie *Niedziennika Bocheńskiego*, *Miesięcznika Wolnych Obywateli*. Z czystym sumieniem mogę powiedzieć, że był to rok pod wieloma względami wyjątkowy.

Kiedy ubiegłej jesieni zaczęliśmy pracę nad naszym miesięcznikiem, wiedzieliśmy, że jest to nie lada wyzwanie i będzie wymagało od nas wytrwałości, pracy oraz zaangażowania własnych środków finansowych. Przez ten rok mieliśmy kilka trudnych momentów, przychodziły chwile wątplenia w sensowność naszych działań. Był poważny kryzys, gdy z dnia na dzień zostaliśmy bez dwóch osób, które od początku współtworzyły *Niedziennik*, a które uznały, że nie chcą dokładać już ręki do wspólnego pług.

Mimo tych wszystkich trudności doczekaliśmy tej chwili, że przez pełny rok, każdego miesiąca, udało nam się spisać nowy numer z niepowtarzalnymi treściami. To jest dla nas ogromny sukces!

W tym miejscu chcę serdecznie podziękować tym osobom, które na tę chwilę są zaangażowane w tworzenie i wspieranie *NB*, a są to: Radosław Macon, Kacper Głód, Ewa Piwowarczyk-Pryszak, Bohdan Pryszak, Konrad Piwowarczyk, Aleksander Cepak, Marcin Głód, Joanna

Olas-Knap, Tomasz Wójcik oraz Marek Mosor „Widget”. Większość z Was współtworzy *Niedziennik* od samego początku, bez Was po prostu by go nie było. Dziękuję Wam za to, że solidnie, co miesiąc, dokładacie swoją cegiełkę. Dziękuję też tym, którzy okazjonalnie ubogacają treściami nasz miesięcznik – powiew świeżości zawsze jest mile widziany i dobroczynny.

Tak samo, jak mam nadzieję, że tworzone przez nas czasopismo, choćby w najmniejszym stopniu zmienia otaczającą nas rzeczywistość, tak mam też pewność, że zmienia również nas, jego twórców. Myślę, że każda osoba związana z *Niedziennikiem* mogłaby napisać swoją własną historię na temat tego, jak tego typu działanie zmieniło (ciągle zmienia) jego rzeczywistość. Być może Koleżanki i Koledzy zechcą w którymś momencie na ten temat się wypowiedzieć na łamach pisma, a może właśnie nie – wszak każdy z nas jest inny i mamy różne potrzeby, poglądy oraz wizje świata. Napiszę zatem pokrótce, co u mnie zmieniło to jakże nowe dla mnie doświadczenie.

Po pierwsze: dostrzegłam jakie to trudne pozostać obiektywnym w ocenie otaczającej nas rzeczywistości, którą chcemy komentować i opisywać. Szczególnie

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 13 | MARZEC 2022

POMYSŁ NA ZMIANĘ W POLSKIM SZKOLNICTWIE
MACIEJ WYSZYŃSKI

Maciej Wyszyński – odgórny twórca systemu edukacji w Polsce. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

Maciej Wyszyński – odgórny twórca systemu edukacji w Polsce. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 4 | WRZESIEŃ 2022

ATOMU NIE POWINIŃMY SIĘ BAĆ
KACPER GŁÓD

Nie bać się atomu. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

Nie bać się atomu. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 5 | MAJ 2022

A Z LITER W SŁOWIE „MATURA” DA SIĘ UŁOŻYĆ WYRAZ „TRAUMA”. PRZYPADEK?

W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

NIECODZIENNIK BOCHEŃSKI
MIESIĘCZNIK WOLNYCH OBYWATELI
WWW.NIECODZIENNIKBOCHEŃSKI.PL
Nr 6 | CZERWIEC 2022

ROZUMIEM, ŻE WARTO OSZCZĘDZAĆ, JEDNAK NA WAKACJE WOLEĆ LECIEĆ SAMOŁOTEM!

W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery. W tym czasie udało nam się wydać dwa numery.

wtedy, gdy czujemy się osobiście związani z tematem, którym się akurat zajmujemy. Stąd też cykl moich artykułów nosi nazwę: „Subiektywnym Okiem Wolnego Człowieka”, aby podkreślić, że nie są to treści pozbawione osobistych poglądów.

Ponadto postanowiłam, że dołożę wszelkich starań, aby praca ludzi zaangażowanych w tworzenie *Niecodziennika*, nie poszła na marne i zdecydowałam się studiować dziennikarstwo, aby jak najbardziej rzetelnie i profesjonalnie współtworzyć miesięcznik i od 01 października zasiliłam szeregi studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Tak, Drodzy Czytelnicy, dążymy do coraz lepszej jakości naszej pracy i mam nadzieję, że wystarczy sił, zdrowia i chęci, aby wytrwać w działaniu – przyznacie sami, że to duża zmiana w życiu, gdy człowiek podejmuje się zdobyć wykształcenie w jakimś kierunku.

Od początku finansujemy *Niecodziennik* z własnych środków. Druk nakładu 1000 egzemplarzy jest dla nas największym kosztem finansowym, choć gdyby przeliczyć czas zaangażowany na zbieranie materiałów, pisanie treści oraz skład pisma, to szybko by się okazało, że koszty, których teraz nie liczymy znacznie przekraczają koszty druku. Wszak każdy z nas chętnie i z poświęceniem oddaje własny czas i umiejętności, mając w zamian jedynie satysfakcję, a czasem dobre słowo. I powyższe również ma wpływ na nasze życie.

Z całą pewnością kolejną zmianą, jaką widzę u siebie od czasu tworzenia *Niecodziennika*, jest to, że stałam się lepszym obserwatorem i słuchaczem. Staram się szerzej i głębiej postrzegać otaczającą mnie rzeczywistość, wszak bardzo łatwo w dzisiejszym świecie dać zwieść się pozorom.

Myślę, że mogłabym tak jeszcze długo wymieniać,

więc może poprzestańmy na tym, bo to co powyżej chyba najważniejsze, jeśli chodzi o zmiany w moim życiu spowodowane przez *Niecodziennik Bocheński*, o których chciałabym mówić.

Jak więc się domyślicie, plan jest taki, żeby kontynuować nasze dzieło. Będziemy się dla Was dalej starać, będziemy dążyć do lepszej jakości. Będziemy szukać finansowania, aby *Niecodziennik* jak najdłużej pozostał bezpłatny i mógł być wydawany większym nakładem w druku.

Z pewnością będziemy się zmieniać, wszak jedyną stałą we wszechświecie jest to, że wszystko się zmienia. Mam nadzieję i wiarę, że te zmiany zawsze będą na lepsze. Niezmiennie jednakże pozostajemy MIESIĘCZNIKIEM WOLNYCH OBYWATELI, zachęcamy zatem każdego, kto chciałby okazjonalnie lub stale z nami współpracować, do kontaktu.

Jeśli chcesz się podzielić z innymi tym, co dla Ciebie ważne, to zapraszamy do nas. Jeśli prowadzisz firmę i chcesz nam o tym opowiedzieć, aby dotrzeć do naszych Czytelników, to chętnie przeprowadzimy z Tobą wywiad lub napiszemy artykuł – jesteśmy otwarci na każdą formę współpracy, ogranicza nas tylko wyobraźnia i liczba stron w danym numerze (choć to drugie łatwo obejść, jeśli są finanse :))

Dziękuję Czytelnikom oraz Redakcyjnym Koleżankom i Kolegom za miniony rok, a mojemu Mężowi i Córce za wyrozumiałość i wsparcie, bo często nie ma mnie dla nich, abym mogła być dla *Niecodziennika*.

EDYTA MARSZAŁEK-WOJCIECHOWSKA
REDAKTOR NACZELNA

MIEJSCE NA TWOJĄ REKLAMĘ

ZADZWOŃ LUB NAPISZ

512-450-230

NIECODZIENNIKBOCHENSKI@GMAIL.COM

Spotkanie ze Stanisławem Michalkiewiczem w Bochni!

Już 27 października Bochnię odwiedzi **Stanisław Michalkiewicz**, prawnik, nauczyciel akademicki, eseista, publicysta, autor wielu książek historycznych i politologicznych

Będzie to kolejne spotkanie autorskie z cyklu
CO Z TĄ NASZĄ WOLNOŚCIĄ?

 27 października (czwartek) | 18:30
 Bochnia | ul. Brzeźnicka 55d
Restauracja Murowianka

Zapraszamy!
Wstęp wolny :)

KLUB
KONFEDERACJI
BOCHNIA

CIVES CONSCII